Heydər Əliyev və dövlət quruculuğu

Qafqaz regionunda Azərbaycan tarixən müxtəlif dövlətlərin maraq obyekti olmuşdur və indinin özündə də geosiyasi mövqeyinə görə mühüm əhəmiyyət kəsb edən bir ölkə kimi tanınmaqdadır. Ölkəmizin zəngin sərvətlərinə sahib olmaq tarix boyu bir çox dövlətlərin əsas məqsədlərindən olmuşdur. Təəssüf ki, müxtəlif dövrlərdə ictimai-siyasi və tarixi proseslər bu istəyin reallaşmasına, Azərbaycanın dəfələrlə işğala məruz qalmasına imkan yaradıb. Torpağımız dünyanın inkişaf etmiş güc dövlətlərinin çəkişmə meydanına çevrilib və xalqımız böyük faciələrə məruz qalıb.

Ötən əsrin əvvəllərində-1918-ci ildə azadlıq və müstəqillik uğrunda mübarizədə xalq qalib gəlsə də, Azərbaycan Xalq Cümhuriyyəti möhkəmlənə bilmədi, 23 aydan sonra süquta uğradı. Şərqin ilk demokratik dövləti devrilsə də, ötən əsrin sonunda—1991-ci il oktyabr ayının 18-də çətinliklər, tökülən qanlar və qurbanlar hesabına dövlət müstəqilliyi yenidən bərpa olundu.

Sovetlər ittifaqının dağılması ilə müstəqilliyini yenidən əldə edən Azərbaycan Respublikası ilk dövrlərdə (1991—1993-cü illər) ölkədə mövcud olan gərgin sosial-iqtisadi və ictimai-siyasi vəziyyətlə, bütün ölkəni bürümüş siyasi və iqtisadi böhranla qarşılaşmışdı. Səriştəsiz rəhbərlik nəticəsində dövlət idarəetmə orqanları vəzifələrinin öhdəsindən açıq-aşkar gələ bilmir, çox vaxt yeni iqtisadi və siyasi şəraitdə öz funksiyalarını yerinə yetirə bilmirdilər. Bunun başlıca səbəbləri dövlət aparatında işləyənlərin fəaliyyətlərini sürətlə dəyişən xarici mühitə və cəmiyyətin tələbatlarına uyğunlaşdıra bilməmələri, qərar qəbulu mexanizmlərinin səmərəsizliyi və peşəkar dövlət qulluqçularının olmaması idi.

Eyni zamanda, Rusiyanın köməyi ilə Ermənistanın Azərbaycan torpaqlarını işğal etməsi dövlət böhranının daha da dərinləşməsinə və son həddə çatmasına səbəb olmuş, dövlət idarəetmə orqanlarının iflic vəziyyətinə düşməsinə və bütövlükdə dövlətin idarə olunmasının və dövlət müstəqilliyinin itirilməsi təhlükəsinin reallaşmasına gətirib çıxarmışdı. Ölkədə xaos, özbaşınalıq, anarxiya baş alıb gedirdi. Belə bir zamanda, belə bir məkanda ulu tanrının qüdrəti və xalqın iradəsi ilə ulu öndər Heydər Əliyev dünyanın siyasi arenasında yenidən parladı və Azərbaycanda hakimiyyətə yenidən qayıtması ilə xalqı düşdüyü bəlalardan xilas etdi. Məhz onun rəhbərliyi ilə 1994—1995-ci illərdə iqtisadi böhranın dağıdıcı təsirlərinin qarşısı alındı, respublikada ictimai-siyasi sabitlik yaradıldı, siyasi, iqtisadi və sosial islahatların, hərbi quruculuq işlərinin, cəmiyyətin demokratikləşdirilməsinə mane olan amillərə qarşı radikal tədbirlərin görülməsinə başlanıldı. Eyni zamanda, demokratik institutların yaradılması, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artırılması istiqamətində mühüm addımlar atıldı, «Əsrin müqaviləsi»nin imzalanması və xarici investisiyaların Azərbaycana cəlb edilməsi ilə ölkə iqtisadiyyatının inkişaf prosesi sürətləndi. Qanunvericilik sisteminin təkmilləşdirilməsində 12 noyabr 1995-ci ildə ümumxalq referendumu yolu ilə qəbul edilmiş Konstitusiyanın əhəmiyyəti xüsusilə böyük oldu. Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasını müsbət cəhətdən xarakterizə edən əsas xüsusiyyətlər, insan hüquq və azadlıqlarına geniş yer verilməsi dövlət hakimiyyətinin qurulmasının əsası kimi hakimiyyətin bölünməsi (qanunverici, icra və məhkəmə hakimiyyəti) konsepsiyasını və yerli özünüidarə anlayışını mənimsəmiş olmasıdır. Xüsusən, insan hüquq və azadlıqlarının qorunması dövlət siyasətinin əsas tərkib hissələrindəndir. Artıq Azərbaycanda insan hüquqlarının qorunması üzrə işlək mexanizm mövcuddur. On minlərlə vətəndaşa şamil edilən əfv fərmanları, amnistiya, aktları beynəlxalq birlik tərəfindən və dövlətimizin demokratik inkişaf yolunda atdığı addım kimi dəyərləndirilir. Vətəndaşların hüquq və azadlıqlarının qorunmasında, qanunun aliliyinin təmin olunmasında məhkəmələrin mühüm rol oynadığı nəzərə alınaraq məhkəmə-hüquq sistemində köklü islahatlar həyata keçirilib. Bütün bu sadalananlar Azərbaycanın son illərdə qeyd olunan istiqamətdə qazandığı uğurların bir hissəsidir.

Bugünkü nailiyyətlər ulu öndər Heydər Əliyevin 1993—2003-cü illərdə «Demokratiya bizim strateji kursumuzun əsas mahiyyətidir. Heç bir qüvvə bizi bu yoldan döndərə bilməz» bəyanatı sivil, hüquqi dövlət quruculuğu yolunda atdığı addımların davamıdır.

Bu illərin ən böyük nəticələrindən biri ondan ibarət oldu ki, yaradılmış sabit siyasi durum Azərbaycanın gələcək milli inkişaf strategiyasını müəyyənləşdirməyə, ölkədə demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu və səmərəli dövlət idarəetmə sisteminin formalaşdırılması istiqamətində ardıcıl və məqsədyönlü tədbirlərin həyata keçirilməsinə geniş imkanlar yaratdı. 1996—1998-ci illərdə Azərbaycanda iqtisadi islahatların, dövlətin iqtisadi siyasətinin aparıcı istiqamətləri müəyyən edilməklə yanaşı, islahatların hüquqi bazası daha da genişləndirildi. Bu siyasətin reallaşdırılması nəticəsində həmin illərdə bazar infrastrukturunun əksər sahələri inkişaf etdirilmiş, iqtisadiyyatın liberallaşdırılması, özəlləşdirmə, mülkiyyət münasibətlərinin təkmilləşdirilməsi ilə əlaqədar əsas qanunlar qəbul edilmiş, bir sıra əməli tədbirlər həyata keçirilmişdir.

(Ardı 3-cü səhifədə)

Konstitusiya Günü ilə əlaqədar tədbir

Heydər Əliyev Mərkəzində müstəqil Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının qəbul olunmasının 20-ci ildönümü ilə əlaqədar tədbir keçirilmişdir. Tədbiri giriş sözü ilə Qəbələ Rayon İcra Hakimiyyətinin məsul işçisi Zahid Əfəndiyev açmışdır. O, Konstitusiyasımızın yaranma tarixi, bu əsas qanunun hazırlanması və qəbul edilməsində ulu öndər Heydər Əliyevin böyük xidməti barədə tədbir iştirakçılarına məlumat vermişdir.

Konstitusiya barədə danışmaq üçün söz Qəbələ şəhər 3 saylı tam orta məktəbin müəllimi Məleykə Rəsulovaya verilmişdir. Məleykə Rəsulova Azərbaycan Respublikası Konstitusiyasının fəsillərini təhlil etmiş, onun əsas məğzinin insan hüquqları və azadlıqlarına həsr olunduğunu bildirmişdir. Bizim Konstitusiyamız dünyanın ən demokratik, sivil, inkişaf etmiş ölkələrinin konstitusiya təcrübələrinindən bəhrələnərək hazırlanmış, eyni zamanda milliliyi də özündə əks etdirmişdir.

Rayon tarix diyarşünaslıq muzeyinin direktoru Xalis Məmmədov çıxışına ulu öndər Heydər Əliyevitn belə bir kəlamı ilə başlamışdır. «Biz elə bir layihə hazırlmalı və nəhayət elə bir Konstitusiya qəbul etməliyik ki, o, müstəqil Azərbaycan Respublikasının demokratik prinsiplər əsasında uzun müddət sabit yaşamasını təmin edən tarixi sənəd olsun. Konstitusiya birinci növbədə dövlətlə, hakimiyyətlə xalqın arasında olan münasibətləri özündə əks etdirməlidir. Hakimiyyət bölgüsü qanunvericilik, ali icra, məhkəmə hakimiyytləri-bunların hamısı xalqın iradəsinə söykənməli, seçkilər yolu ilə təmin olunmalıdır. Dövlət xalqın işi olmalıdır. Xalq dövlət üçün yox, dövlət xalq üçün olmalıdır və bu prinsiplər Konstitusiyamızın əsasını təşkil etməlidir».

Ulu öndərin rəhbərliyi ilə hazırlanmış və ümumxalq səsverməsi yolu ilə qəbul edilmiş konstitusiyamızda bütün bu prinsiplər əksini tapmışdır.

Müzakirələrdə şəhər 1 saylı tam orta məktəbin müəllimi Təranə Qəribova, 4 saylı tam orta məktəbin müəllimləri Azadə Məmmədyarova, Mətanət Mahmudova, rayon icra hakimiyyətinin məsul işçisi Şükür Tahirov və başqaları Konstitusiyamız barədə öz fikirlərini bildirmiş, fikir mübadiləsi aparmışlar.

Tədbiri Zahid Əfəndiyev yekundaşdırmışdır.

Qüdrət SƏMƏDOV.
Foto İ. Vəlizadənindir.

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyi növbəti layihəsini təqdim edib

Yeni Azərbaycan Partiyası Gənclər Birliyinin (YAP GB) təşkilatçılığı ilə həyata keçirilən "FOREX" layihəsinin təqdimatı keçirilib.

Birlikdən AZƏRTAC-a bildiriblər ki, tədbirdə YAP GB-nin sədri Seymur Orucov, iqtisadçı ekspert, "FOREX" beynəlxalq banklararası valyuta bazarı haqqında kitabların müəllifi Qafar İmamverdiyev və gənclər təşkilatlarının nümayəndələri iştirak ediblər.

Tədbiri açan S. Orucov layihə haqqında ətraflı məlumat verib. Bildirib ki, layihədə iştirak üçün ümumilikdə 210 nəfər müraciət edib. Onlayn mərhələdə 80 iştirakçı, müsahibədə isə 40 gənc fərqlənib. Gənclər layihəyə uyğun meyarlar əsasında seçiliblər. Biz həmin gənclərin uğur qazanacaqlarına şübhə etmirik.

Sonra Q. İmamverdiyev gənclərə dünya birjası, valyuta bazarı, uğurlu biznesin qurulması və s. haqqında ətraflı məlumat verib.

AzərTAC.